

סילבוס

אלימות במקומות עבודה - 61869

תאריך עדכון אחרון 06-06-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: קרימינולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר יהודית בנדלק

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: judy-ben@zahav.net.il

שעות קבלה של רכז הקורס: שני 13:00-14:00

מורי הקורס:

ד"ר יהודית בנדלק

תאור כללי של הקורס:

אלימות מתרחשת במגוון רחב של מסגרות חברתיות. במהלך העשורים האחרונים מוסבת תשומת

הלב לתופעת האלימות במקומות העבודה. אלימות כלפי עובדים מהווה בעיה (חברתית, תעסוקתית, בריאותית, בטיחותית ואף כלכלית) רצינית עמה מנסים להתמודד במדינות ברחבי העולם. בקורס זה יבחנו סוגי האלימות העיקריים, בהתייחס לזיקתו של התוקף למקום העבודה: (1). כאשר לתוקף אין קשר לגיטימי למקום העבודה ובכוונתו לבצע עבירה (כגון שוד אלים). במקרה זה בעלי המקצוע הנתונים במיוחד לסיכון הינם: נהגי מוניות, עובדי מרכולים ו/או תחנות דלק; (2). כשהתוקף הינו הצרכן/מקבל השרות. למשל, אלימות המופנית כלפי עובדי מערכת הבריאות הציבורית (הצוות הרפואי והאחר בבתי החולים או בקופות החולים הקהילתיות, צוותי מד"א וכד'), או מעניקי שרותים חברתיים ועובדי ציבור (עובדים סוציאליים, פקידי סעד, שוטרים, פקחים עירוניים ועוד); (3). לכשהתוקף הינו העובד בעצמו או עובד לשעבר המפנה איומים או אלימות מילולית/פיזית כנגד חבר לעבודה או מנהל בארגון.

מטרות הקורס:

הקורס יעסוק בהיבטים התורמים להתרחשות אירועי אלימות במקומות העבודה ובפרופיל התוקף והקורבן (בדגש על תפקיד, וותק, מגדר ועוד), תוך דיון ביקורתי בגישות תיאורטיות שונות המתייחסות לסוגייה זו. יבחנו בהרחבה ההשלכות של מקרי האלימות הללו על המן-מעסקים, מקומות העבודה והמשק בכללותו, כמו גם, כלים להתמודדות יעילה עם תופעה מדאיגה זו בארץ ובעולם.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הסטודנט יכיר את הסוגים העיקריים של אלימות בעבודה.
הסטודנט יכיר את פרופיל העבריין ואת פרופיל הקרבן במקומות עבודה.
הסטודנט יבין את התאוריות המתייחסות לסוגיה זו, וכן דרכים אפקטיביות למניעת האלימות במקומות העבודה.

דרישות נוכחות (%) :

90%

שיטת ההוראה בקורס: פרונטלית

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- * סקירה כללית של תופעת האלימות במקומות העבודה והמחקר בתחום.
- * ההשלכות הכרוכות באלימות כלפי עובדים.
- * בחינת סוגי האלימות העיקריים, בהתייחס לזיקתו של התוקף למקום העבודה.
- * גישות תיאורטיות להסבר סוגיית האלימות במקומות העבודה.
- * היבטים התורמים להתרחשות אירועי אלימות במקומות העבודה.
- * פרופיל התוקף
- * פרופיל הקרבן
- * תחושת הקורבנות בקרב העובדים הנחשפים לאלימות, ההשפעות לכך מבחינת העובדים ומקום העבודה.
- * כלים להתמודדות יעילה עם מקרי האלימות במקומות העבודה.
- * היבטי מדיניות בתחום

חומר חובה לקריאה:

1. בלשר י. (2008), הסטטוסקופ מול האגרוף, זמן הרפואה, 29 (אוגוסט-ספטמבר), עמ' 6 □ 7.
 2. גור א. צפריר ש. אנוש ג. (2011). תוקפנות במקום העבודה והשלכותיה- המקרה של המחלקות לשירותים חברתיים, זרקור ליחסי עבודה, 3, 30-41.
 3. דיין א. (2006), הכאב הפיזי חלף התחושות הקשות נשארו, זמן הרפואה, 20 (מרץ-אפריל), עמ' 32 □ 39.
 4. דרזון ח. ניסימאן ש. יוספי ח. פלד ר. חי א. (1999), אלימות במחלקה לרפואה דחופה, הרפואה, 137 (ג □ ד), עמ' 95 □ 101.
 5. הורוביץ ת. (2000), אלימות כתופעה אנטי חברתית- תיאוריה ומעשה, ירושלים: מכון הנרייטה סאלד.
 6. וייס י. (2009), אלימות בתוכנו: מחשבות בנושא אלימות ובתי סוהר, צוהר לבית הסוהר, 12, עמ' 81 □ 85.
 7. וילסון ג'. קלינג ג'. (2001), חלונות מנופצים, תכלת, 10, עמ' 148 □ 166.
 8. ורדי י. (1998), קצת על אלימות בארגוני עבודה, משאבי אנוש, 121, 8 □ 12.
 9. לא התנהגות על בעבודה הרצון ושביעות הניהול סגנון של השפעתם, (1998). ת. נאור י. ורדי י. נאותה בארגון: מחקר שדה, משאבי אנוש, 126, 24 □ 34.
 9. יעמ. ספרים כתר הוצאת. האלפיים שנות של הדיברות עשרת: הישראליות צופן. (2011). ג. יאיר. 98-85.
 10. לנדאו ש. (1983), האם החברה הישראלית אלימה יותר מאחרות?, בתוך הראבן אלופי, (עורך), האמנם קשה להיות ישראלי?, ירושלים: פרסומי מוסד ון ליר, עמ' 171 □ 200.
 11. לנדאו ש. (2005), אלימות נגד צוותים רפואיים ואחרים בחדרי מיון בבתי חולים בישראל, תל אביב: המכון הלאומי לחקר שירותי הבריאות ומדיניות הבריאות (דו"ח מחקר).
 12. ציבור עובדי כלפי באלימות הטיפול, 'א כרך, 60, שנתי ח"דו, (2010). המדינה מבקר. I. 12. ירושלים.
 - ג. פורת-בן. ב. בשיר: בתוך. בישראל חולים בבית "תרבותית רגישות". (2016). פ. בוביס-פדר. II. 12. יונה, י. (עורכים). מדיניות ציבורית ורב-תרבותיות. הוצאת מכון ון-ליר. ירושלים/ הוצאת הקיבוץ המאוחד.
 - של והתמודדות פרשנות: כרונית לקורבנות פרופסיונאלית התנשאות בין, (2007). ס. קניון. I. 13. רופאים בישראל עם תביעות חבות רפואית, סוגיות חברתיות בישראל, 3, 190 □ 225.
 - פתרון בין: לצדק והנגישות החולה זכויות חוק לפי תלונות אחראי. (2016). א. עיני-רבינוביץ. II. 13. בעיות למניעת סכסוכים. חוקים, ח', 199-247.
 14. רוניגר ל. פייגה מ. (1993), תרבות הפראייר והזהות הישראלית, אלפיים, 7, עמ' 118-136.
 15. רשף א. (2003), זרקור על אתיקה בארגונים: ההשפעה של תרבות האלימות בקהילה על תוקפנות במקום העבודה, משאבי אנוש, 188, 42 □ 44.
 16. שינפלד י. גרוסמן א. ליבנה א. עזרא ד. סידי י. פרפל צ. (2005), התעללות בני משפחותיהם של החולים, בצוות הרפואי והסיעודי, הרפואה, 144 (ב), עמ' 74 □ 75.
- (ראה גם רשימת חובה לקריאה באנגלית)

חומר לקריאה נוספת:

- המשפט. בישראל החיים ותרבות אתיקה, משפט: פראיירים ירבו כן. (2010). א. בלאייר. I. 25. טו(1), 311-353.

חשיפת בישראל הכלליים החולים בבתי דחופה לרפואה במחלקות אלימות, (2011). י. בנדלק. 25.ii. הסגל הרפואי והאחר לאלימות (מילולית ופיזית) מצד החולים והמלווים, חיבור לשם קבלת תואר "דוקטור לפילוסופיה", האוניברסיטה העברית בירושלים.
26. גתי י. (2010), השיח הישראלי, רציונאליות מול אגרסיביות, פרדס- הוצאה לאור, חיפה.
(ראה גם רשימת קריאה נוספת באנגלית)

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 90 %
הרצאה 10 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: